

Адміністрація Президента України
Уповноважений Президента України
з прав дитини

Моніторингове дослідження функціонування системи інтернатних закладів та закладів соціального захисту дітей (закладів інституційного догляду)

Моніторинг проведено Уповноваженим Президента України
з прав дитини спільно з Всеукраїнською громадською організацією
«Україна без сиріт»

Міфи, що пов'язані з діяльністю закладів інституційного догляду дітей*

1

В Україні соціальний захист та освіта дітей не можливі без інтернатних закладів, тому що вони мають унікальний досвід та існують в усіх країнах.

2

Діти з інвалідністю можуть отримати освіту лише в спеціальних закладах інтернатного типу, де вони живуть і навчаються.

3

Для навчання обдарованих дітей необхідно створювати окремі інтернатні заклади і здійснювати навчально-виховний процес в особливих умовах.

4

Інтернатний заклад — це єдина установа, де дитина-сирота та дитина із сім'ї, що перебуває у складних життєвих обставинах, може отримати необхідні їй послуги (реабілітація, навчання, харчування, догляд).

* Під закладами інституційного догляду дітей розуміються інтернатні заклади та заклади соціального захисту дітей

Українській реалії

Дитяче населення

1991

13.600.000 дітей

-44%

2016

7.600.000 дітей

84.000

дітей-сиріт та дітей,
позбавлених
батьківського
піклування*

151.000

дітей з інвалідністю

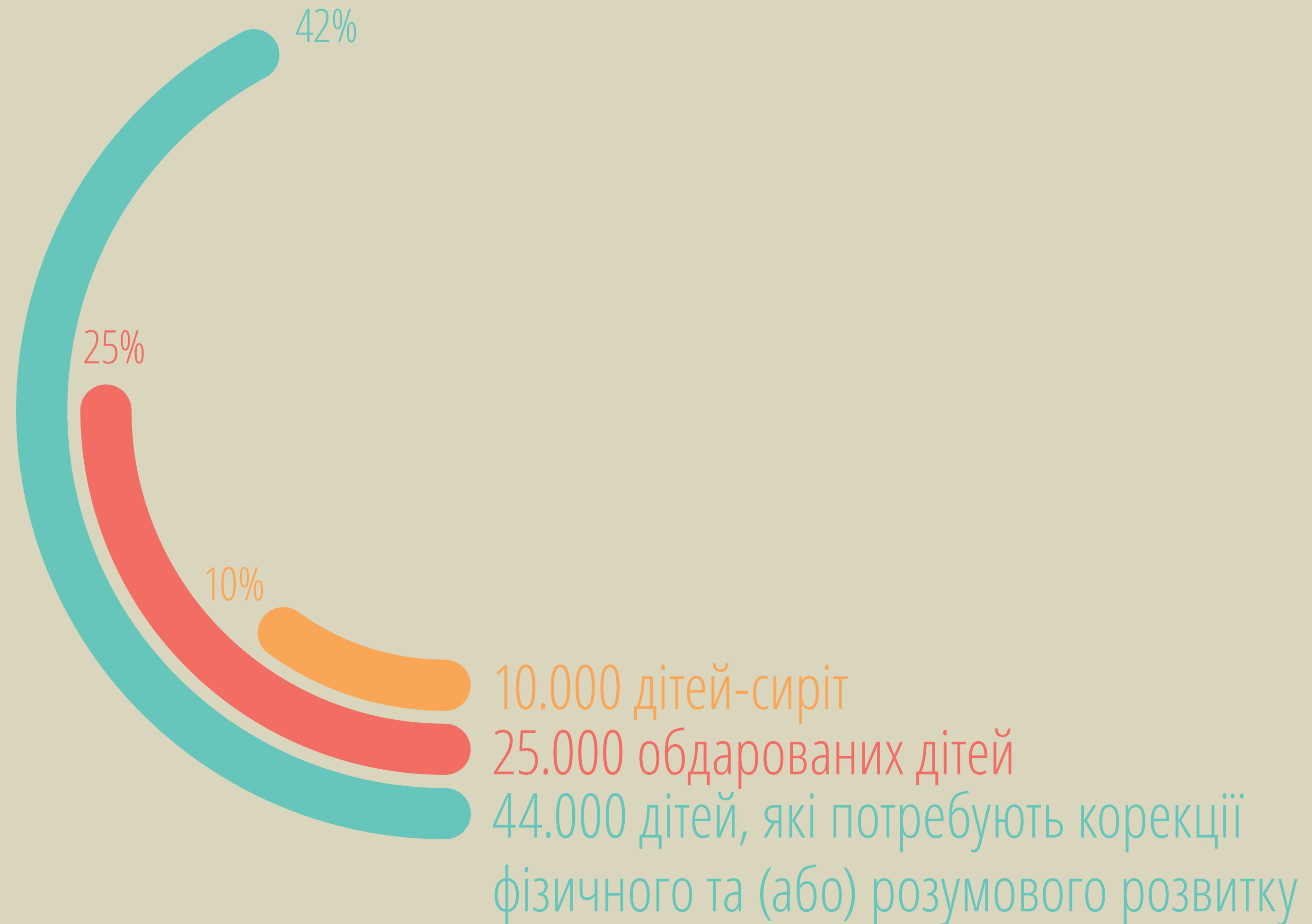
* Без урахування даних АР Крим та окупованих територій
Донецької та Луганської обл.

Українській реалії

Заклади інституційного догляду дітей

104.000

дітей шкільного віку
знаходяться в одному
з 774 закладах
інституційного
догляду дітей

Українській реалії

Діти з інвалідністю

151.000

дітей з інвалідністю

На індивідуальному
навчанні вдома

55.000 дітей

37%

В спеціальних загальноосвітніх
школах—інтернатах та
навчально-реабілітаційних центрах

39.000 дітей

30%

Неохоплені
навчанням

10.000 дітей

Охоплено інклюзивним навчання
та навчаються
в спеціальних класах

8.000 дітей

5%

Заклади інституційного догляду дітей

605
закладів

Міністерство освіти
і науки України

Спеціальна загальноосвітня
школа- інтернат для дітей, які
потребують корекції фізичного
та (або) розумового розвитку

Школа-інтернат для дітей, які
потребують соціальної допо-
моги

Спеціалізована загальноосвіт-
ня школа-інтернат з поглибле-
ним вивченням окремих
предметів та курсів, ліцей-
інтернат, гімназія-інтернат,
колегіум-інтернат

Загальноосвітня санаторна
школа-інтернат

Дитячий будинок

Навчально-реабілітаційний
центр

131
заклад

Міністерство соціальної
політики України

Дитячий будинок-інтернат

Центр соціально-
психологічної реабілітації дітей

Притулок для дітей

38
закладів

Міністерство охорони
здоров'я України

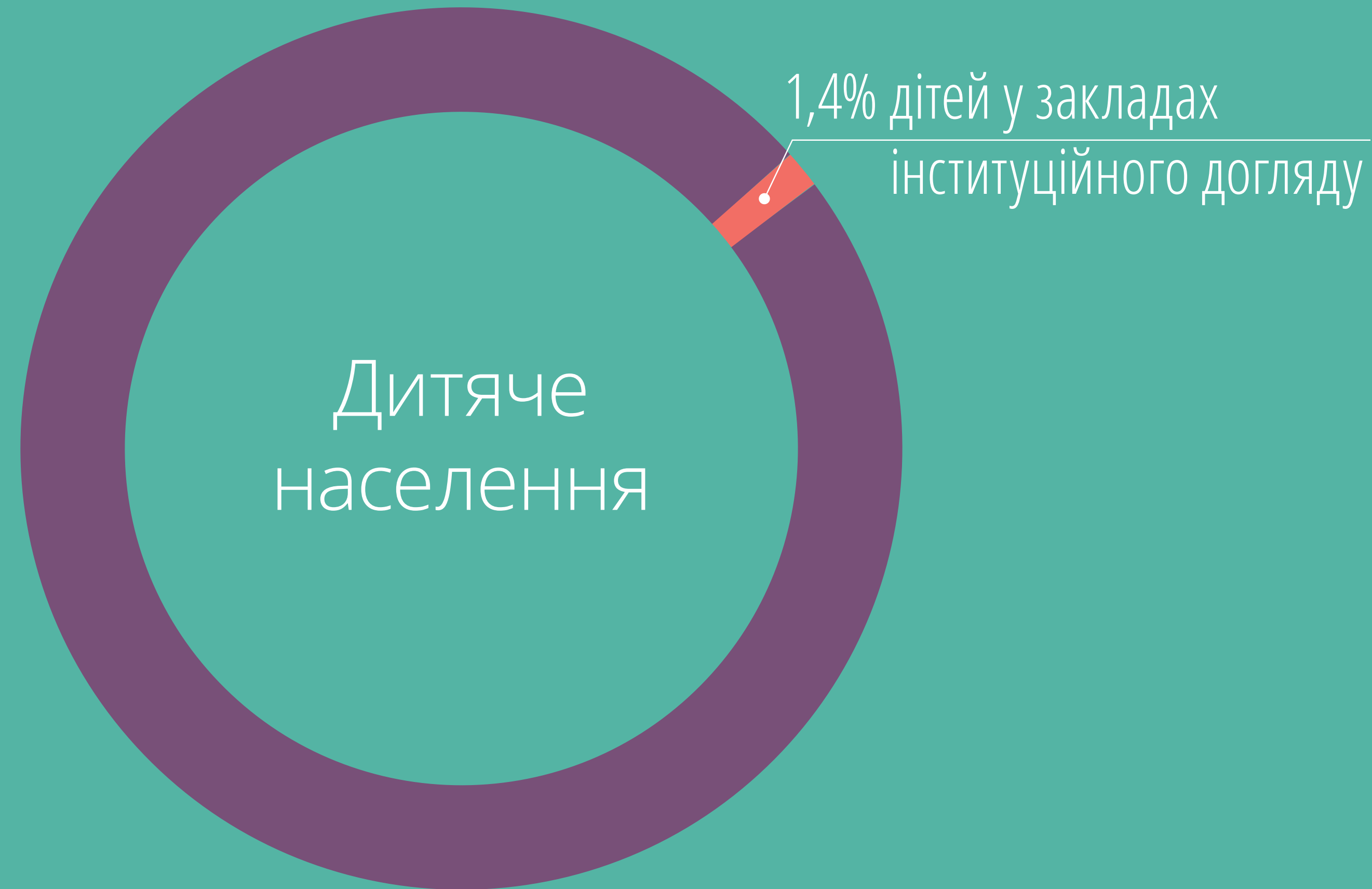
Будинок дитини

Існуюче підпорядкування закладів

При такому підпорядкуванні закладів зробити місцеву громаду відповідальною за свою дитину практично неможливо!

Міф, про співвідношення між кількістю дитячого населення та дітей у закладах інституційного догляду

Міф, про співвідношення між кількістю дитячого населення та дітей у закладах інституційного догляду

В Україні

2,4%

у Запорізькій обл.

2,11%

у Кіровоградській та Херсонській обл.

2,10%

у Миколаївській обл.

0,94%

у Чернівецькій обл.

0,93%

у Житомирській обл.

0,66%

у Київській обл.

У Європі

0,5%

у Польщі, Болгарії та Румунії, де проходить реформування закладів

0,1%

У Австрії та Норвегії

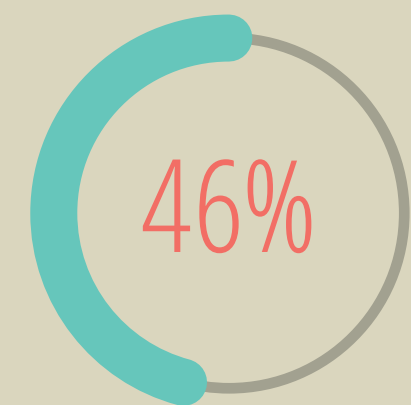
Наповнюваність закладів

інституційного догляду

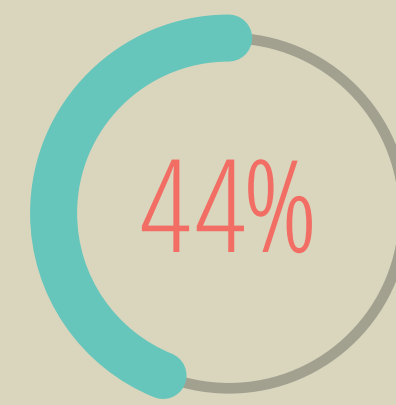
Планова
ємність закладів
136.000
дітей

76%
фактична
наповненість
закладів

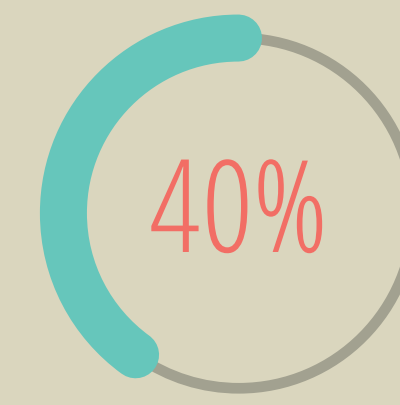
Частка вільних місць в закладах інституційного догляду дітей

Притулки
для дітей

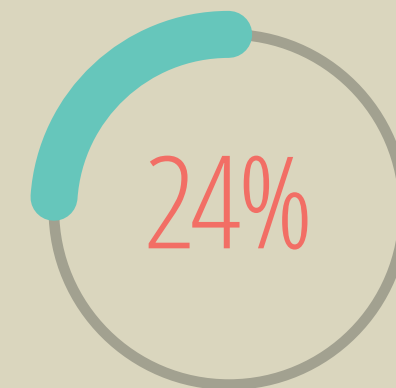
Дитячі
будинки

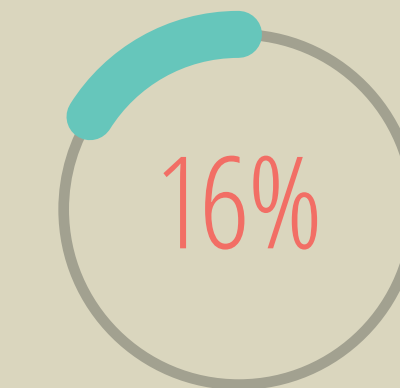
Будинки
дитини

Загальноосвітні
школи-інтернати

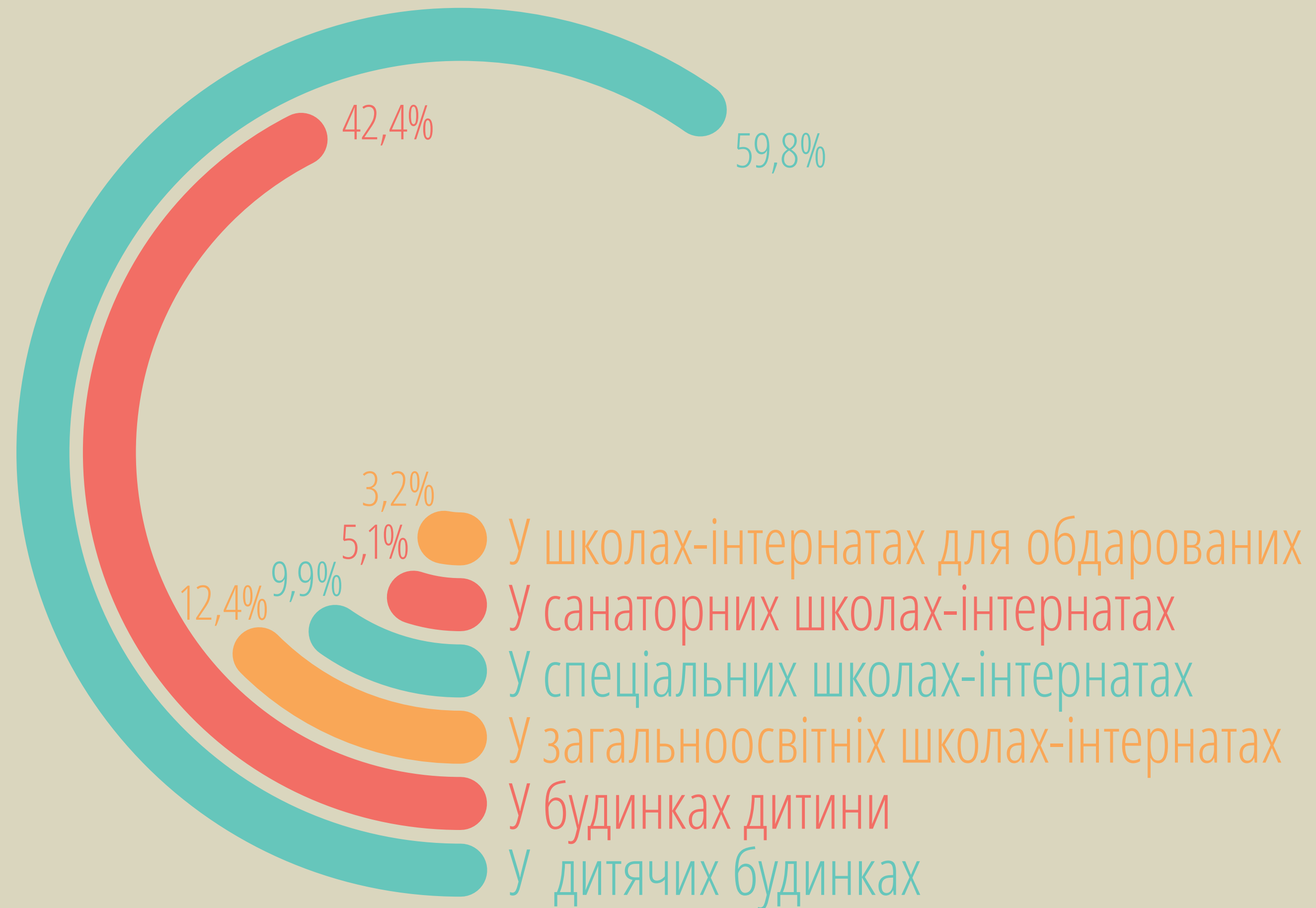
Спеціальні
школи-інтернати

Школи-інтернати
для обдарованих
дітей

Діти-сироти

в закладах інституційного догляду

Спеціальні загальноосвітні школи-інтернати

263

заклади

з них 163
школи-інтернати
для розумово
відсталих дітей

Спеціальні загальноосвітні школи-інтернати

для сліпих дітей та дітей зі зниженим зором

Спеціальні загальноосвітні школи-інтернати

для дітей з порушенням опорно-рухового апарату

Спеціальні загальноосвітні школи-інтернати

для дітей з затримкою психічного розвитку

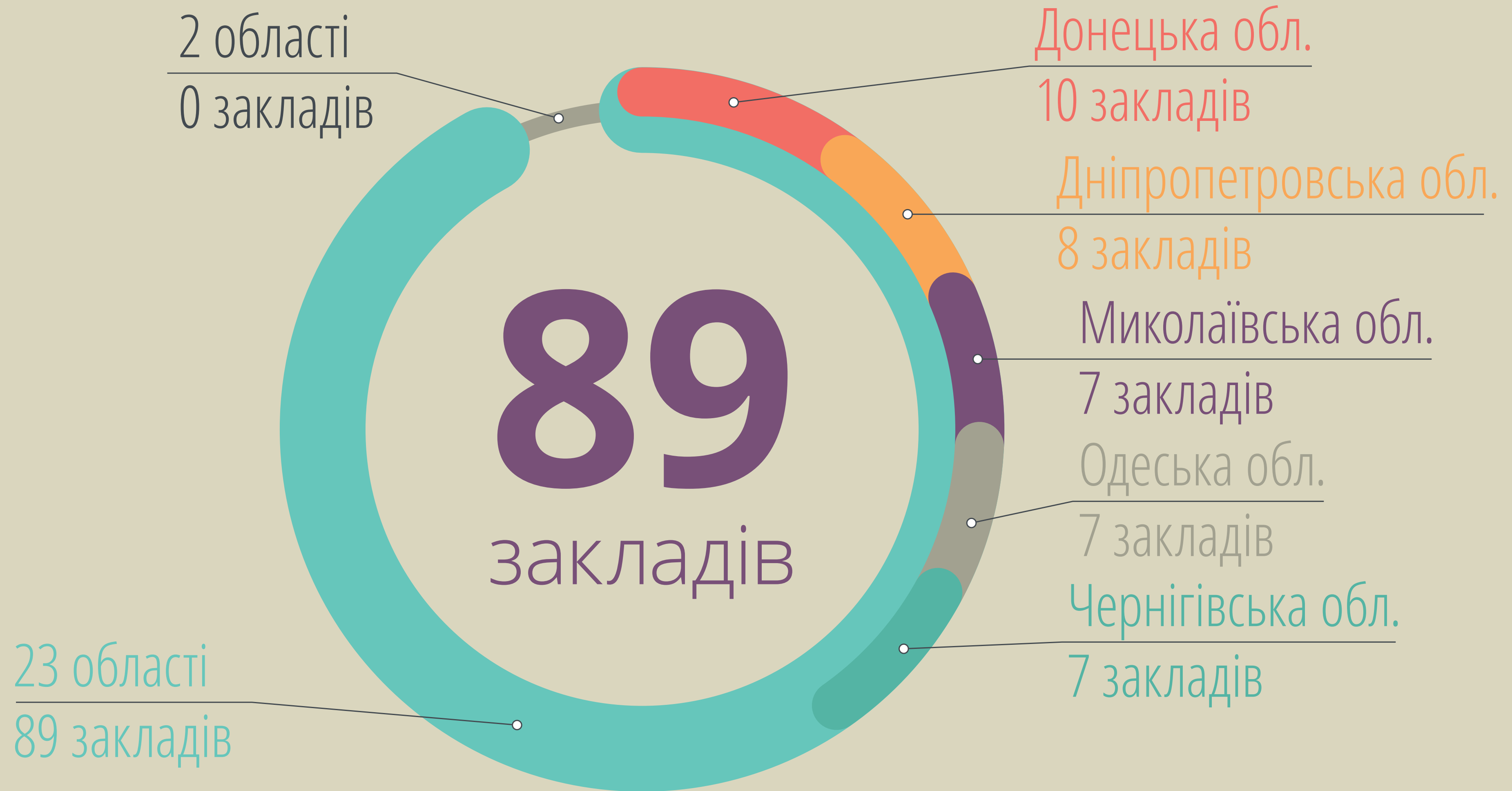
Загальноосвітні санаторні школи-інтернати

Загальноосвітні школи-інтернати

Дитячі будинки

Будинки дитини

1 область
0 закладів

Одеська обл.
4 закладів

Харківська обл.
4 закладів

24 області
38 закладів

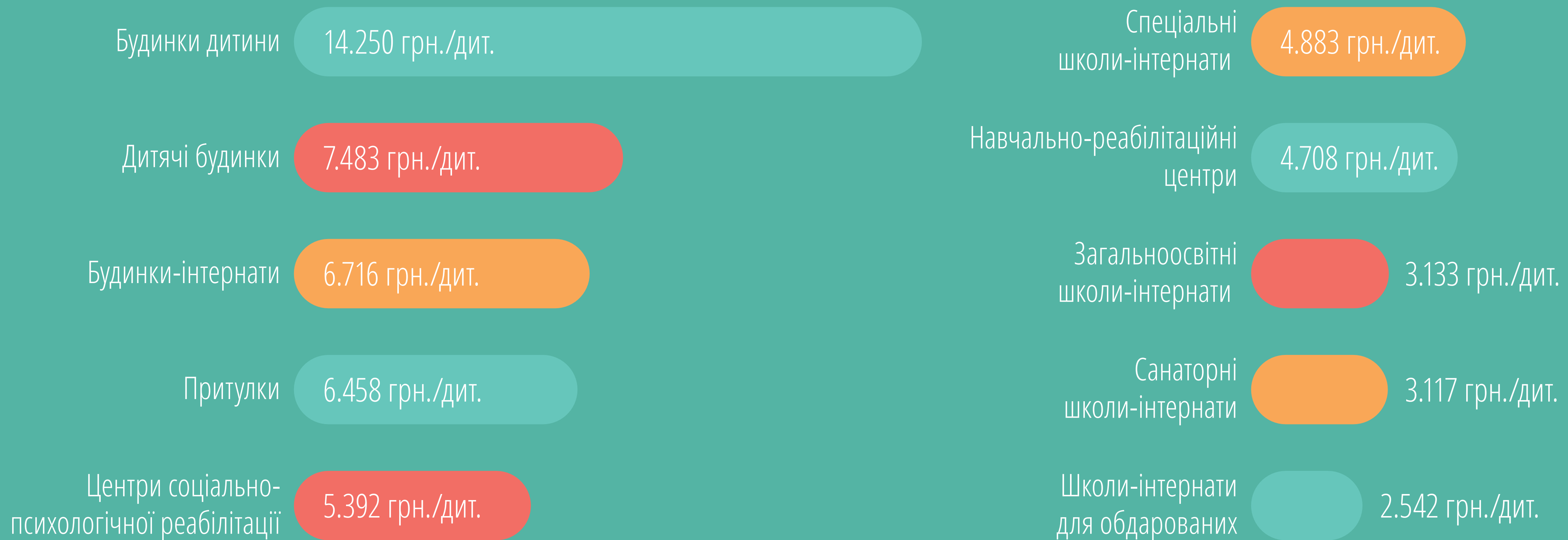
38
закладів

Будинки-інтернати

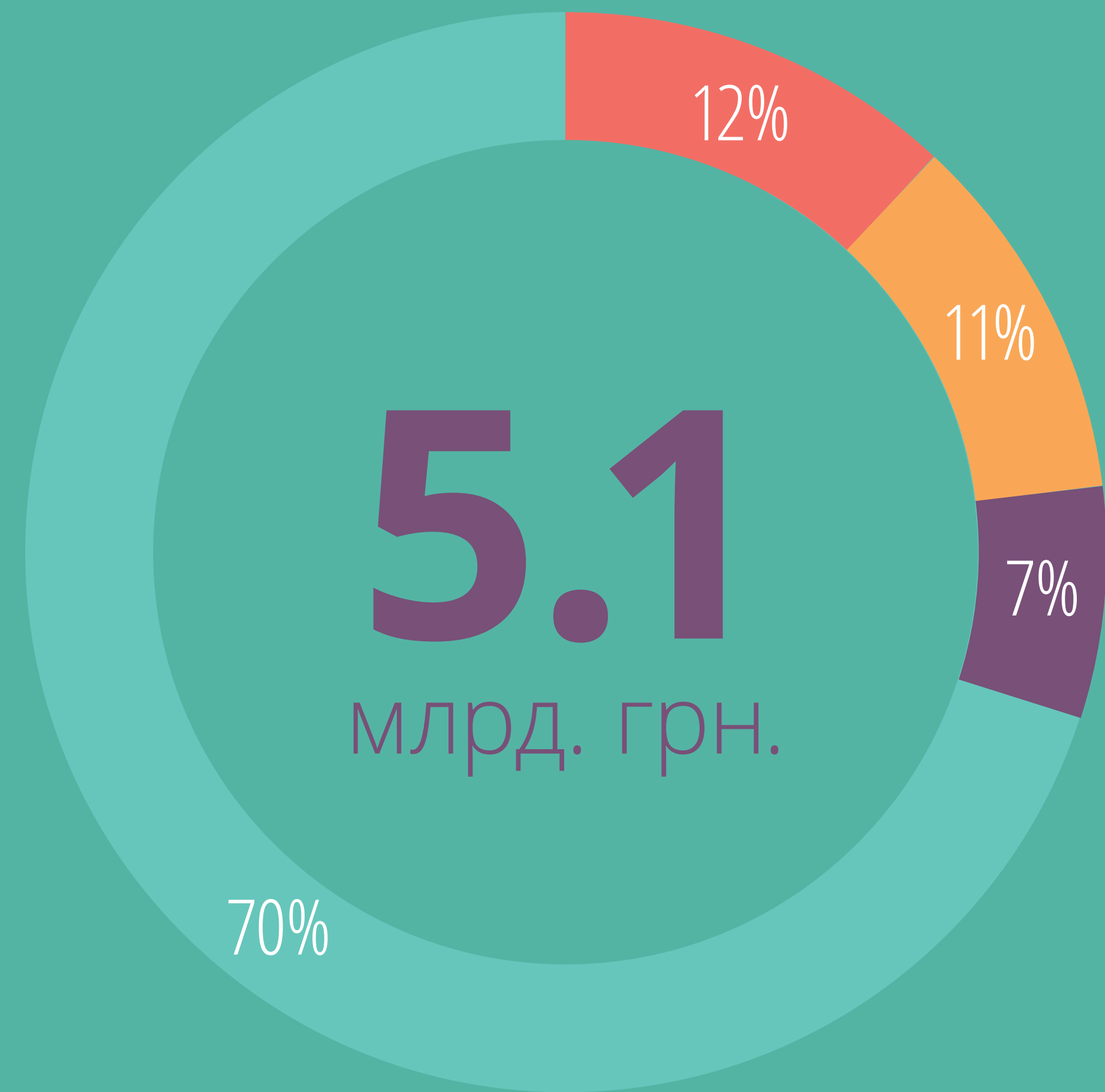

Пріоритетність фінансування дитини, яка потребує допомоги держави (на один місяць)

Фінансування закладів інституційного догляду дітей

70%

Заробітна плата персоналу

11%

Оплата комунальних послуг

12%

Витрати на утримання дітей

Харчування, одяг, лікування, взуття

7%

Інші видатки

+250

Кожні три дні в Україні 250 дітей влаштовуються до закладів інституційного догляду

-1

Кожні три дні в закладах інституційного догляду помирає одна дитина в самотності і без близьких людей, в результаті хвороби чи нещасного випадку.

Дякую!

Адміністрація Президента України
Уповноважений Президента України
з прав дитини